

Izhaja vsako soboto in velja:

vse leto	K 10.—
pol leta	5.—
četrt leta	2.50

Inserati:
 Petil-vrstia 1krat stane 20 vinarjev.
 Pri večkratni Inserciji po dogovoru.

OSK.

Uredništvo sprejema le frankirane rokopise
 ter jih ne vrača.

Uredništvo je v Ljubljani, Knaflove ulice 5,
 I. nadstr., upravnitvo pa ravnotam spodaj.

Posamezna številka 20 vin.

Politično-satirični tednik.

Številka 18. 1906. leto I.

Sanje.

Stopil sem iz vlaka v beli Ljubljani. Vse hiše so bile zastrte s temnimi tenčicami. Črne zastave so leno vihrale v zraku; vse prodajalnice so bile zaprte in svetilke so bile okrite s črnimi zastori. Vse je bilo pusto in žalostno.

„Kaj pa je danes v Ljubljani, da se držite vsi tako pusto?“ sem vprašal staro ženico, ki je komaj hōdila in venomer mrmrala kozje molitvice.

„Ali še tega ne veste, da bo danes slovesni pogreb ljubljanskega mežnarja Cimbonglja, ki se je na smrt prehladil, ko je pobiral ob najslabšem vremenu podpisov zoper nameravano reformo katoliškega zakona?“ mi je odgovorila po-božna starka.

„Res, ljuba moja, o tem ne vem ničesar!“

„Oh, pa tako imenitno je bilo vse to! Preden je umrl ta polusvetnik, se je izpreobrnilo čez tisoč protestantov in pribežalo v naročje katoliške cerkve. Dr. Tavčar in drugi liberalci so vsi prihiteli k njemu in ga na kolenih prosili odpuščanja! „Slovenski Narod“ je izšel z debelim črnim robom. — Zdajle bo pogreb; po vseh najlepših ulicah pojdejo pogrebci.“

In res! Vse črno ljudi je vrelo skupaj; komaj sem se prerinil na ugodno mesto, da bolje vidim izprevod. Iz množice sem slišal same pohvalne besede o rajniku, kakor: „Pa je bil res moder človek in tako potrpežljiv! Gotovo bo še svetnik!“

„Kaj pa bo zdaj s škofovimi zavodi?“ je vprašal nekdo.

„Ali še ne veste?“ je odgovoril visok glas. Škofove zavode prevzame dr. Tavčar. Profesor Šuklje pa bo vzgajal nadarjene dečke za duhovnike in jim predaval o cerkveni zgodovini.“

Medtem se je počasi približal pogrebni izprevod. Spredej so korakali vsi najhujši liberalci. Križ je nosil dr. Tavčar, trakove pa dr. Triller in dr. Ferjančič. Vsa množica se je odkrila in se ponižno zgrudila na kolena, ko so prinesli bogato pozlačeno krsto. Sveče ob njej so nosili sami dični Sokolci, tako Lampe, deželni predsednik Schwarz, grof Chorinsky ter drugi mežnarji in kanoniki. Godba je svirala Beethovnovi pogrebni.

Na pokopališču sem se le težko priril do groba. Ob njem je bil kip, ki ga je ustvaril kipar Zajc še za boleznin nepozabnega rajnika. Predstavljal je moža, kako roma s podpisno polo po največjem blatu, nad njim pa je držal škof Jeglič v uniformi angela miru in sprave srebrno palmovo vejico in razpet dežnik.

Dr. Tavčar je imel dolg nagrobni govor; opisaval je nadrobno vse plemenite lastnosti nepozabnega rajnika in na posled izjavil, da bo „Slovenski Narod“ leto dni izhajal s širokim črnim robom

v viden znak žalovanja. Nagnečeni narod je tako jokal, da se je kar cedilo po pokopališču. Naposled nas je povabil Luka Smolnikar v hotel „Union“ na pristno lurško kapljico. Precej po prvem požirku pa mi je bilo tako slabo, da sem se, hvala Bogu, takoj zbudil. M. L.

Mors tua, vita mea.

Kar svojim kmetom in kmeticam ter drugim butastim ovčicam propoveduje, oznanuje, v vse to takole far veruje:

„Zakrknježi!“ glasno kriči, „to strašne, grozne so reči“,

(a tiho sam za sebe misli:

„ki bodo naj le tepcem v čisli; saj nihče jih še videl ni!“)

In zopet usta se odpro mu:

„Kdor biti če v nebeškem domu, naj strada, posti se tako,

da bo prav suho mu telo;

saj veste vsi, da prej kamela

z obema grbama zletela

bo skoz šivankino uho

kakor v nebesa bogatini“ —

(Za sebe: „— s svojimi cekini!“)

Zdaj usta mu raztegne smeh:

„Čim večkrat kmetič se premaga,

bolj se mi debeli bisaga!“)

Užge se strela mu v očeh,

in sveta jeza ga prešine,

da zagrmi kot grom višine:

„Nesramneži, nečistniki,

vi hlapci ste hudičevi!

Okoli lazite ponoči,“

(prav tiho: „da ni meni moči

ven, kamor goni me srce,“

glasno): „in pesmi klafarske

pod okni pojete dekletom,

ki še z deviškimi belimi cvetom

zvečer pripravljajo se spat

in angel varuh še takrat

oči nedolžne jim zapira —

a v kakšnem stanu zjutraj se

premnoga s postelje pobira?

Oh, strah me je, strah, če na te

nesrečnice pomislim le!

Gorje, brezvestneži kosmati,

ki znate jih zapeljevati;

odveze vam ne sme se dati:

goreli boste v dnu pekla!“

(Natihoma: „Saj vi ste krivi,

da dom moj svežega blaga

zdaj že tako težko dobi!“

Nato se poželjivo usta

napno mu, kakor kadar hrusta

pečenko mastno in prav slastno.)

Iz ust pa zadoni oblastno:

„Dekleta draga, poslušajte:

slovo ljubezni grešni dajte

in s fanti več se ne pečajte,

več ne pogledjte jim v obraz!

Vsa okna v spalnice zaprite,

ter k meni pridno v vas hodite,

da pravi duh krščanstva vas objel bo od pete do las!

Pa tega vam le ne svetujem, temveč kot vaš pastir skrbljiv to strogo vam zaukazujem!“

(Spet tiho zase: „Saj vabljuv, prijeten in sladak moj raj, ki imam ga v župnišču zdaj in vanj verujem prav zvesto, napravlja — ženski cvet samo!“)

Glasno: „Tako tedaj živite,

dekleta draga, in častite

le mene, ki samo želim,

da kmalu z vami veselim

se vašega spreobrnjenja

ter vas speljam na pot življenja,

da se nevaren drug vam vrag

še ne priplazi čez vaš prag

in da ogreje sveti plamen

vas skoro v mojem varstvu, amen!“

Tomaž Neveren.

Čarobna jabolka.

(Bajka).

Reven kmet je velel sinu, naj si gre po svetu iskat svoje sreče, ker ga ne more več živiti.

Sin se je napotil po širnem svetu in prišel do močvirja, kjer je stokala stara ženica, do vratu vdrtva v blato. Poprosila ga je, naj ji pomaga. Mladenič se je je usmilil ter jo izvlekel iz mlakuže. Starka se mu je lepo zahvalila ter mu podarila denarnico, rekoč:

„Tu imaš mošnjiček, ki se ti ne izprazni nikoli, če vzameš iz njega vsakokrat le po eno dvajsetico.“

Mladenič se ji je lepo zahvalil ter odšel dalje. Zvečer je dospel do gostilnice, ki jo je imel lakomen župnik. Naročil si je večerje in poprosil prenočišča.

Ko je plačeval, je zapazil župnik, kako dragoceno mošnjo ima gost. Po noči mu jo je zamenjal s svojo.

Ves potrj je opazil opoldne mladenič da nima več dragocene denarnice in se je hotel obesiti v bližnjem gozdu. Ko je prišel čez goro, je pa ves truden zadremal pod visoko jablano.

V sanjah se mu je prikazala ženica, ki mu je bila podarila denarnico. Povedala mu je, da rastejo na tej jablani čarobna jabolka. Kdor sne tak sadež, njemu da vzraste desetkrat večji trebuh.

Ko se je prebudil mladenič, si je natrgal čarobnih jabolok, si napolnil ž njimi vse žepe in jo mahnil nazaj k lakomnemu župniku ter mu ponudil svojega lepega sadja. Župnik si je izbral najlepše jabolko ter ga pojedel. Komaj pa ga je použil, že mu je bil trebuh velik kakor sod. Mladenič pa mu je rekel, naj mu vrne zamenjano denarnico, sicer mu vzraste trebuh tako, da mu počí.

Prestrašeni gospod mu je takoj izročil dragoceno mošnjo. Ker pa je bil hudoben, je kupil od mladeniča vsa jabolka in jih razposlal svojim tovarišem.

Odsihdob imajo vsi župniki tako velike trebuhe. F. N.

Pripovedka o Šmarni gori.

Pred davnim, davnim časom je bila Šmarna gora vsa drugačna nego dandanes. Kjer se dvigata zdaj dva vrhova, tam je bil prej samo eden. Lepo je bil obrastel z vitkimi smrekami in zgoraj, kjer je sedaj cerkev, je bila lepa bela hišica. V tej hišici je živela stara vdova s svojo hčerko Marico. Po vsej deželi je slovela mladenka vsled svoje izredne lepote in bogastva; ona pa ni marala

moža, temveč je prav pridno hodila v cerkev in se ni prav nič brigala za posvetne stvari.

V vasi pod hribom, kamor je hodila brhka Marica v cerkev, je bil za gospoda mlad in prebrisan kaplan. Takoj se je zaljubil v lepo dekle z gore in lazil je za njo kadar je le mogel in jo poučeval nekaj o veri, še več pa o ljubezni.

Lep je bil mladi kaplan in njegovim ognjevitim pogledom se je odprlo v ljubezni že marsikatero deviško srce.

Toda tu mu sreča ni bila mila. Marica je bila pobožna in verna, ljubila je svojo sivo mater in jo spoštovala ter ji potožila, kako jo zasleduje in nadleguje kaplan. Mati ji je prepovedala hoditi v vas in ji ukazala, naj se previdno ogiblje zapeljivca.

Vendar, ko je ni bilo več doli v vas, je šel on na goro. Marica je bila na

vrstu in je prilivala rožam, ko je stopil naenkrat pred njo vročekrvni zapeljivec. Živo je zardela v lica, zadržala ji je roka in v strahu ji je zatrepetalo srce, ko je tako nenadoma zagledala pred seboj izkušnjavca.

Kaplan je z velikim veseljem videl njeno zadrego in je mislil, da je to le znamenje težko prikrivane ljubezni do njega. Hitro je skočil k njej in jo hotel objeti. Kar zagrmí pod njim zemlja, gora se prekolje in zapeljivca pogoltne v pričo rešenega dekleta brezdnó.

V spomin te kazni božje se niso obe polovici gore več strnile; brezdnó se je v teku časa napolnilo in zarastlo in polagoma je postala gora taka, kakršna je še dandanes. Na mestu Maričine rešitve je postavila bogata vdova lepo cerkev v zahvalo posvečeno Mariji. Odtod ima gora tudi svoje ime. Satyr.

Idila.

Tam gori na planini
vasica mi stoji,
za njo očanec Triglav
v neba obok štrli.

Sto let je že preteklo,
kar gori kvante pel
je naš menišec Vodnik,
s tem kraj je zaslovel.

Toda že dolgo prav nič
o kraju čuti ni,
zato naj naša pesem
ga zopet proslavi. —

Pred leti se preselil
v Koprivnik mlad je far,
in živel dokaj tednov
kot svet je samotar.

Pa tudi dopod Triglav
skušnjava najde pot,
in vsakega se loti,
naj kmet bo al „gospod“.

Prišlo v ta kraj samotni
prav brhko je dekle,
ves mladi svet gorjanski
za njo rad gledal je.

Ko videl naš puščavnik
je njen prebujni stas,
je ljubko jo povabil,
naj pride k njemu v vas:

„Saj v farovžu prostora
dovolj je za oba,
molitev več zaleže,
če molita jo dva!“ X.

Kdor se poslednji smeje . . .

Anžek je švedral mimo župnišča; tja je bil povabil župnik svoje najboljše prijatelje iz sosednih far v gosti.

Ko je zagledal Anžeta, ga je poklical k sebi in, in da bi se malce ponorčeval z njim, je postavil predenj veliko pečeno gos.

Anžek je ves vesel prijel nož in vilice.

„Čakaj, Anže!“ pa mu je rekel župnik. „Tebi se bo godilo čisto tako, kakor goski: če jo boš ti rezal, bomo mi tebe rezali; če jo boš ti grizel, bomo pa sultana na te naščuvali, da te ogrize!“

Vsa črna drhal je udarila v glasan grohot, ko so videli žalostni obraz Anžetov.

Toda možakar tudi ni bil tako neumen, kakor bi bili gospoda radi imeli. Postavil je gos predse in porinil prst v najbolj mastni del in potem obliznil prst.

„No, gospodje“, se jim je muzal, „pa zdaj naredite tako z mano, kakor sem jaz z gosjo!“

„Ti si pa tič, Anže,“ mu je odvrnil župnik s kislim nasmehom. „Na, tu imaš deset grošev pa pojdi v božjem imenu!“ M. L.

Skladatelj Tomaževič in Pukl, reprezentanta slovenske kulture med dunajskimi Nemci.

Iz samostana.

Povest vam bodi tule oživljena,
ki hrani jo le koža še rumena;
o starih, starih časih piše se
iz samostana, hm, ne rečem, kje:
Umrli opat je sivi samostana,
a komaj bila mu tam pokopana
je duše ječa, že povsod je vik
razlegal se in glasen, šumen krik.
Ker brez pastirja ne obstane čreda,
je treba nove glave, brž seveda,
zato globoki zvona glas „bum, bum“
napoveduje vsem „concilium“.
Kaj kmalu je menihov polna soba
in starčkov glas se sliši ko iz groba:
„Častiti bratje, naš opat je umrl,
za vselej trudne je oči zaprl.
Sedaj je treba novega glavarja.
In kaj zakon posebno nam povdarja?
Opat nam bodi za blaginjo vnet
in kolikor mogoče mož pobožen, svet!“
Zanese se prepir na to med patre,
tu tolste, tamkaj suhe kakor kvatre.
Predlaga slednjič pater Abraham:
„Oj bratje, dober svet naj boče vam.
Kdorkoli izmed naše družbe boče
pridrl do vaškega korita vode
ter prvi si opral tam svoj obraz,
naj bo opat in svet njegov ukaz.
Tako dosežemo brž mir in spravo!“
Vsi mu kriče: „Bravissimo“ in „Bravo“!
Hitijo venkaj; eden, dva in tri,
in pater vsak se v hiter tek spusti,
predrzno vsak se danes zaletava,
ker vsak če biti samostanu glava.
Kar pade ob kamenju pater Čep,
začuje pok se, stok in šklep!
Čez njega — Neža, oj pomagaj! — plane
na šibke roke pater Boštijane.
„Kjer dva sta, tretji nič ne škodi,“
tak meni Abraham in pade „Zlodji!“
Tako so razni patri cup in cup,
zvalili se na tleh ležeči vkup.
Le pater Anzelm, dolg in suh ko senca
je srečno, — juh! — pridrl do studenca.
Ko pa je videl vode toliko,
postalo mu naenkrat je slabo.
Doma so z vinom ga krepčali
in drugi dan za gvardijana izbrali.

F. Pl.

Vseh testamentov doktor.

Pravnik: Si že pripravljen za preizkušnjo?

Tovariš: Večinoma, samo dedno pravo mi dela težave. Ne vem kako se mi bo godilo ob zeleni mizi.

Pravnik: Svetujem ti nekaj koristnega. Če me ubogaš, ni vraga, da ne bi naredil izpita!

Tovariš: Kaj naj storim?

Pravnik: Priporoči se kranjskemu tehantu Koblarju. Kar se tiče testamentov, je on nedosežen strokovnjak! **Satyr.**

„Stric.“

V župnišču bila sem rojena,
moj oče so gospod — dekan,
in mama — kuharica, žena,
ki njim le streže noč in dan.

Sicer dekana moram zvati
le **strica**. „Tak je običaj
povsod v župniščih“, pravi mati —
pa ne pojasni mi, zakaj!

Ker lepe, bujne sem postave,
povšeči moškim sem takoj,
ker pa sem zdrave, bistre glave,
zato kaplan je ljubček moj.

Saj ko dobil bo svojo faro,
za njim odidem tja čez plan,
potem začneva igro staro:
jaz mama bom, kaplan dekan!

Iskreno bodem ga ljubila,
vršila vestno svoj poklic;
če kaj darov prinese Vila,
pa naj še on postane **stric**.

Z.

Čudna prtljaga.

Ni še do cela minila jeza Molko-vega Janeza, ki jo je netil do vrhniške železnice in do železnic v obče, že je moral zopet na daljšo pot in sicer na Kras.

Kaj začuden je gledal Janez velikanski stroj, ki je privlekel lepe dolge „hiše“ prav z Dunaja, kjer stanuje sam cesar. Sedel je na klop, ter med koleni držal žakelj zeljnatih glav, katere je namenil nesti svoji hčeri tja doli na reško progo. Nekako nežno je prijel svoj žakelj, ter zlezal z njim v vagon; vrečo pa je kar pokonci postavil pred se.

„Priatelj“ ga je opozoril izprevodnik, „tale žakelj morate oddati med prtljago!“
Radovedno je gledal Janez zdaj „jasli“ zdaj odhajajočega izprevodnika in še vedno je držal skrbno svojo vrečo.

Čez pol ure se je vrnil izprevodnik, (vlak je že tekel prav hitro) ter zahrulil nad nepokornim Molkom: „Ali vam nisem rekel, da morate žakelj spraviti v prostor za prtljago?“ In neusmiljeno je zagrabil žakelj in ga ne preveč nežno položil gori v „jasli“.

V tem trenutku pa se zasliši iz žaklja jokajoč glas: „Ata, doli bom padel!“

Sopotnike je lomil krčevit smeh; izprevodnik je vzel knjižico v roke, da zapiše Janezu par kronik kazni, Janez pa je rdeč kakor kuhan rak, tolažil svoj kontrabantarski žakelj, iz katerega je izmed drugih zeljnatih glav gledala tudi prestrašena glavica njegovega sinčka.

D. V.

Fant — mož.

Stara mamica pride v vojašnico obiskat svojega sina-rekruta. Na dvorišču sreča čemerikavega desetnika in ga vpraša boječe:

„Prosim, gospod, kje pa najdem svojega fanta Toneta?“

Osorno se ji odreže podčastnik: „Ne poznam ga, sicer pa pri nas ni fantov, ampak pri nas so možje!“

„Za pet ran božjih,“ zakliče prestrašena ženica, „kedaj pa se je moj Tone oženil?“

D. V.

Telefonska in brzojavna poročila.

Sarajevo, 7. marca. Nadškof Stadler je krstil spet par Mohamedancev. Vsled tega je bil obsojen na 1000 K denarne globe. Kljub temu je Stadler slovesno izjavil, da bo svojo misijo še naprej vršil, dokler ne bodo krščeni vsi bosanski Mohamedanci, ker se noče pokoriti na noben način veljavni postavi.

London, 7. marca. Razni simptomi kažejo, da je poslednja bolezen kralja Edvarda kronična in da se ponavlja, kolikorkrat bi se imel sniti z nemškim cesarjem Viljemom. Njegovi zdravniki so uvideli že zdaj, da bo moral kralj za olimpskih iger v Atenah meseca aprila ostati doma, ker ga napade takrat hud revmatizem, in bi bilo vsako potovanje smrtnonevarno.

Berolin, 8. marca. Nemški cesar je spisal knjigo, kjer je par tisoč zgledov, kako se koga potegne najbolj fino za prvi april. Med njimi je tudi navod za natezanje Edvarda, če se popelje na Grško k olimpskim igram.

Dunaj, 8. marca. Nemške „srčne želje“ so izpolnjene. Kranjski Nemci dobe en mandat, ki bi ga sicer imeli liberalci. Dr. Šusteršič je namreč izdal s Šukljetom poseben načrt, ki je bilo po njem to kaj izlahka doseči. Ljubljanski slovenski naprednjaki bodo volili nekaj z ljubljansko okolico, nekaj po gorenjskih, nekaj pa po dolenjskih volilnih okrajih. Tako je framazonstvo na Kranjskem enkrat za vselej ubito in pohojeno.

Ribnica, 5. marca. Šeststo najboljših mož je bilo včeraj tukaj zbranih. Vsi so bili oboroženi z vilami in koli. Dr. Šusteršič je triumfiral med to svojo slavno armado, ki se ne boji ne hudiča ne boga, ampak samo slovenskih liberalcev. Živio dr. Šusteršič, živio krščanski zakon, živio vol. reforma, mi smo na konju!

Jesenice, 7. marca. Župnik Zabukovec je dobil od c. kr. deželne vlade priznalno pismo, da ravna dosledno v njenem smislu. Obljubljen mu je zaslužni križec, ljubljanski škof pa ga poviša v kanonika s sedežem na Jesenicah.